Gemeente Borger-Odoorn

95879-2021:802095

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Behandeld door: M. Jongmans d.d. 04-10-2021 Afdeling/Cluster: REAL Portefeuillehouder: F.A.J. Buijtelaar	Geheimhouding: Openbaar Inspraakverordening: Nee Inkoopfunctie geraadpleegd:
No. 95879-2021:802095	

Onderwerp: **Aanvraag rijkssubsidie Programma Aardgasvrije Wijken**

Beslispunten:

- Akkoord gaan met het voor 1 november 2021 indienen van de subsidieaanvraag PAW door de gemeente bij het rijk

- Akkoord geven op het gezamenlijk met de Energie Coöperatie Valthe (ECV) vormgeven van de pilot

Inhoud collegevoorstel

Inleiding

Het rijk ontwikkelde het programma Pilot Aardgasvrije Wijken. Een subsidieprogramma dat wijken ondersteunt in het experimenteren met manieren om een wijk of buurt van het aardgas af te krijgen en nieuwe (schone) energiebronnen te introduceren. Gemeenten kunnen voor de derde en tevens laatste keer aanspraak maken op deze subsidie. De Energie Coöperatie Valthe dient graag, samen met de gemeente, de aanvraag voor deze pilot in en hoopt hiermee een subsidie te krijgen van rond de 3,9 miljoen euro waarmee een grote en belangrijke slag geslagen kan worden om Valthe van het aardgas af te krijgen en nieuwe alternatieven te introduceren om huizen te verwarmen, te koken en warm te (blijven) douchen.

Beoogd effect

Met de subsidie geeft de Energie Coöperatie Valthe (ECV) de komende jaren een enorme impuls aan het CO2 neutraal maken van Valthe. Ze doet dit op basis van de met de inwoners opgestelde routekaart 2035. De bewoners kunnen financieel worden ondersteund in de transitie van aardgas naar een fossielvrije toekomst. Daarnaast biedt de subsidie de mogelijkheid tot inhuur van een extern projectleider die de uitvoer van de

pilot oppakt. En de pilot geeft kennis en ervaring voor de transitie in andere wijken en buurten in Borger-Odoorn.

Argumenten
1.1 De aanvraag PAW past binnen de doelstellingen van het klimaatakkoord

1.2 De aanvraag PAW past binnen de doelstellingen van de provincie en specifiek binnen de expeditie energieneutraal wonen 2040

1.3 De aanvraag PAW sluit naadloos aan op de door de gemeente opgestelde Transitievisie Warmte

1.4 Na toekenning van de gelden is de uitvoer van de pilot gelijk aan het wijkuitvoeringsplan Valthe.

1.5 Inhoudelijk wordt de aanvraag gedaan door de Energie Coöperatie Valthe. Zij dient de aanvraag, samen met de gemeente, in. Deze werkwijze past naadloos in het idee van het college om samen te werken met inwoners, bedrijven en belangenorganisaties bij het realiseren van haar doelstellingen en past binnen het participatiebeleid van de gemeente.

2.1 Met de toekenning van de gelden kan een groot deel van het wijkuitvoeringsplan worden uitgevoerd met dekking vanuit het rijk. Kosten die anders voor een deel gedragen zou moeten worden door Borger-Odoorn.

3.1 De pilot geeft ook de inwoners die minder daadkrachtig zijn de mogelijkheid te verduurzamen. Daarmee past de aanvraag binnen de wens van Borger-Odoorn tools te ontwikkelingen die maakt dat iedereen die dat wil de transitie van fossiele naar schone brandstoffen kan doormaken.

3.2 De pilot behelst onder andere het uitwerken van een ontzorgingsprogramma voor inwoners. Onderdeel van het ontzorgen van de inwoners bestaat uit het ontwikkelen van financieringsmodellen. Hiermee realiseert ook de gemeente een van haar doelstellingen om slimme financiële tools te ontwikkelen om de energietransitie vorm te kunnen geven.

Kanttekeningen
1.1 **‘Loterij’**
In de afgelopen tijd hebben we als gemeente al geïnvesteerd in een vooronderzoek naar de (on)mogelijkheden van een CO2 neutraal Valthe. Daarbij zijn verschillende technieken en scenario’s onderzocht. Het toekennen van de subsidie ligt bij het rijk en is, gezien het aantal aanvragers, deels ook een ‘loterij’. Het staat niet vast dat aanvragen ook toekennen is. Maar hier geldt zeker het al oude gezegde: ‘Niet geschoten is altijd mis’.

1.2 **Integriteit van de aanvraag**
Zoals gezegd is het de ECV die inhoudelijk de aanvraag opstelt en indient. De pilot komt voor een groot deel overeen met de eerste stappen van de routekaart 2035 zoals opgesteld door de ECV en de inwoners in Valthe. Echter op een aantal punten wijken de voorwaarden van de toekenning van de subsidie af van de uitgangspunten die Valthe stelt binnen haar routekaart. Er is voor gekozen om, zoals het wordt genoemd, de integriteit van de aanvraag vast te houden. Met andere woorden: De ECV kiest er voor haar principes en uitgangspunten vast te houden ondanks dat hiermee de kans op een positieve beoordeling van het rijk op specifieke punten daarmee kleiner wordt.

Financiën
Vanuit de door de raad reeds vastgestelde duurzaamheidsagenda is het vooronderzoek en de begeleiding van de aanvraag reeds gedekt en toegekend. Bij toekenning van de subsidie krijgen we als gemeente, ten behoeve van de ECV, een bedrag toegekend van bijna 4 miljoen euro. Daarmee komen kosten die deels of volledig gedekt zouden moeten worden door de gemeente te vervallen. Er is dus bij het wijkuitvoeringsplan Valthe sprake van externe dekking door het rijk. Voor de aanvraag zelf hoeft dus, vanuit de raad, *geen* extra geld ter beschikking worden gesteld dan de reeds toegekende budgetten vallend binnen de duurzaamheidsagenda.

Communicatie
De ECV heeft de afgelopen maanden tijdens meerdere bewonersbijeenkomsten de inwoners van Valthe geïnformeerd over de plannen, de routekaart en de wens om een aanvraag in te dienen bij het rijk. Daarnaast werkt de ECV samen met dorpsbelangen. Via een nieuwsbrief houdt de ECV de inwoners op de hoogte en heeft tijdens meerdere raadssessies en collegebezoeken hun routekaart toegelicht. Ook na toekenning van de gelden neemt de ECV een groot deel van de bewonerscommunicatie voor haar rekening. De communicatie vanuit de gemeente past, zoals gezegd, binnen de vaststelling van de Transitievisie Warmte en de uitvoer van de wijkuitvoeringsplannen. Hiervoor is ook al budget toegekend en zijn de uitgangspunten voor communicatie vastgesteld.

Uitvoering
- Voor 1 november wordt de complete aanvraag ingediend bij het rijk;
- Eind maart, begin april 2022 vindt de toekenning van de gelden plaats door het rijk;
- Als de gelden worden toegekend, stelt de gemeente, samen met de ECV, de beschikking op voor toekenning van de gelden aan het project;
- Een extern projectleider, met dekking vanuit de subsidie, wordt gezocht en aangesteld
- De uitvoer van de pilot vindt plaats. De projectleider draagt gedurende het project zorg voor de financiële verantwoording.
- Het rijk vraagt, logischerwijze, een verantwoording en evaluatie en daarmee is ook de evaluatie van het project richting college en raad geregeld.

Samenvatting
Met de aanvraag van de rijkssubsidie Pilotwijk Aardgasvrije Wijken geven de ECV en de gemeente de inwoners van Valthe een geweldige kans om hun routekaart 2035 verder te brengen. De toekenning van de gelden draagt bij aan het realiseren van meerdere doelstellingen op rijks- provinciaal en gemeentelijk niveau.

Bijlage(n)
Aanvraag in concept, routekaart 2035